

«Goi mailan, jokoarekin zerikusirik ez duten gauza gehiegi daude»

“Natural sentitzen dut egiten dudana, eta natural egin sentitzen dudana...”

| SUSTRAI COLINA |

Argazkiak: Dani Blanco

80ko hamarkadan, Berriatuan...

Orduko berritxuarraren prototipoak hiru ezaugarri zituen: zestalaria, athleticzalea eta *golfoa*. Aita mutrikuarra neukalako atera nintzen moldetik. Debako hondartza-futbolearen hasi nintzen jokatzeko eta aitak txikitatik eraman nau Atotxara. Hortik datoz nire futbolerako pasioa eta Realzaletasuna. Pentsa, Realak 1987ko kopa irabazi zuenean, finalerako autobusa jarri zuten Mutriikutik. 9 urte baino ez nituen, baina eskolan ondo moldatzen nintzenez, joateko tratua eginda neukan aitarekin. Amak, oster, ezezko borobila eman zidan. Nire bizitzan ez dut sekula horrenbeste negar egin. Hamar egun egon nintzen amari hitzik egin gabe. Baina tira, denborarekin urak euren onera itzuli eta herriko joerak aldatu dira. Gure sasoiak ez bezala, orain futbol zelaia dago Berriatuan, haurrak frontoira baino errazago bertaratzen dira, eta ez dira denak hain zuri-gorriak.

NORTASUN AGIRIA

Jagoba Arrasate. Berriatuan sortua 1978ko apirilaren 22an. Jokalari bezala Realaren gazte mailetatik Eibar B-ra egin zuen jauzi, eta Lemoa, Beasain, Elgoibar, Amorebieta eta Portugaleterekin 2. B eta 3. mailan jokatu zuen. 2007an jokatzeari utzi eta Berriatua F.T entrenatzen hasi zen, Elgoibarrekin nabarmendu, eta Realak gazteak entrenatzeko fitxatu zuen. 2012-2013 denboraldian Montanier-en laguntzaile izan zen, 2013ko uztaillean taldeko entrenatzaile nagusi izendatu zuten arte.

Jokalari eta entrenatzaile aritu zara Realeko gazte mailetan. Hamabost-hogei urtetan, zenbat aldatu dira Zubietako giroa eta jokalari gazte baten ingurua?

Ni Aranburu eta Barkeroren labealdikoa naiz eta orduan apenas etortzen zen ikuslerik entrenamenduetara, ez zegoen ez ordezkari ez ezer. Dena zen naturalagoa, puruagoa, futbola bera eta lagunartea ziren nagusi. Orain, gazte mailetatik hasita, kanpo-faktore askok eragiten diote jokoari eta futbolariek bere esentzia galdu du. Neurri batean gurasoen errua da, baina sistema oso batek bultzatzen ditu gurasoak horretara. Ordezkarien, komunikabideen eta jendar-tearen eragina itzela da, eta gurasoek neurritz kanpoko garrantzia ematen diote euren haurrak egiten duenari. Ez da sana. Gurasoak ume koxkorrei zarataka edo entrenatzaileak esandakoaren kontrako agintzen ikusten ditudanean auzo-lotsa sentitzen dut, pena. Baina berriz diot, gurasoak ez dira horretara bakarrik heldu, sistema oso batek ekarri ditu.

Sistema horrek sekulako frustrazioa sortu dezake lehen mailara iristen ez direnengan. Nola egiten zaio horri aurre?

Realaren papera ezinbestekoa da. Guri esaten ziguten hogeitik asko jota bi baino ez zirela lehen taldera iritsiko. Hala, Realak ezin ditu bi jokalari horiek esne-mamitan eraman eta besteak ahaztu. Denei eman behar die heziketa bat, ikasketak, gerta litekeenari aurre egiteko prestaketa psikologikoa...Gero, jakina, bakoitzaren izaera eta

inguruaren presioa daude. Niri ez zitzaidan kostatu erabakia onartzea. Disgustuarekin batera konturatu nintzen mundua ez zela Zubietan amaitzen eta futbola ere ez. Ikuspegi kontua da dena, batzuek porrota ikusten duten lekuan besteek bidegurutze bat ikusten dute.

Beste bidegurutze bat, handik urte batzuetara, jokatzeari utzi zenionekoa izango zen, ezta?

2. B eta 3. mailan ibili naiz beti, leku batzuetan nahiko soldata onarekin, baina horrek bizimodua ez zidala konponduko jakinda. Magisteritza ikasi nuen, irakasle beharrean ere hasi nintzen, eta behin 28-29 urte bete-ta, kontua ez zen ez nintzela hortik biziko, 2. B-tik gora ez nuela egingo baizik. Orduan erabaki nuen entrenatzaile titulua ateratzea, baina uste dut inkontzienteki beti formatu naizela entrenatzaile izateko. Jokalari nintzela herriko umeekin ibiltzen nintzen, besteengan progresio bat ikusteak asko asetzen nauelako ikasi nuen magisteritza, eta irakasle aritu naizenetan beti saiatu naiz ikasle bakoitzari errendimendurik onena ateratzen, futboleko jokalaria bakoitzarena ateratzen ahalegintzen naizen bezalaxe. Pixkanaka ontzen eta heltzen joan den prozesua izan da.

Zer da entrenatzaile on bat?

Dauzkan baliabideei ahalik eta etekin handiena ateratzen diena. Ez da futbolaz asko dakiena bakarrik. Taldea kudeatzen jakin eta jokalaria bakoitzaren larruan jartzea ezinbestekoa da. Zuk asko jakitea ez da nahikoa jokalaria bati zukua ateratzeko. Pozik egon behar du, egoera ulertu, motibatuta sentitu... Egun bakoitza aldarte bat da, pertsona bakoitza mundu bat. Hirugarren mailatik lehen mailarako ezberdintasuna jokalarietan dago entrenatzaileetan baino gehiago. Abiadurak, zehaztasunak eta talentuak askatzen dute korapiloa. Hirugarren mailan entrenatzaile bati eskapatzen zaizkionak, kontrolatu ezin dituenak, askoz gutxiago dira lehen mailan baino. Hala, entrenatzaileak bere esku dagoena lotu behar du, makina mar-tan jarri eta olioztatu, baina jokalaria mar-katzen du diferentzia. Pentsa, askotan entrenatzaile txar batek kalte gehiago egiten dio talde bati entrenatzaile on batek mesede baino.

Zuk esan duzu, egun bakoitza aldarte bat da eta pertsona bakoitza mundu bat.

Ezin diezu denei gauza bera modu berean esan. Bere larruan sartu eta bere egoera ulertu behar duzu, zure mezura ekarri zure eraba-

kia konprenitu dezan. Jokalaria lehen mailara heldu bada ez da oso ona delako soilik, berekoa eta inkonformista delako ere bada, bestela ezin da iritsi. Oinarri horrekin oso gaitza da jokatzeko ez duena pozik egotea, baina guri dagokigu partaide sentiarazi eta edozertarako puntuan eta prest mantentzea. Badakigu gure erabaki batek bati mesede eta besteari kalte egingo diola, baina kaltetuak ere asko ardura digu. Gure erantzukizuna da denongan jartzea fokua, ez jokatzeko dutenengan soilik. Taktika eta teknika bezain garrantzitsua da psikologia. Jokalariak sentitzeko zuk transmititu behar duzu, eta zuk transmititzeko zuk egon behar duzu motibatuta eta sinetsita. Etengabeko borroka da.

Balio erantsia dauka nagusiki euskaraz bizi den aldagela kudeatzeak?

Taldean nortasuna gero eta lausoagoa den garaian plus izugarria da, oinarri bat. Zubietako baloreek eta euskarak zerikusi handia dute azken urteetako lorpenekin. Oso balore erroto eta irekiak dira, kanpotik datozenak oso ongi barneratzeko modukoak. Horregatik, niretzat oso garrantzitsua da Old Trafford-era joan eta kazetariei euskaraz erantzutea. Ez da detaile hutsa. Euskara gure dohainetako bat da, indartu beharrekoa.

Egungo futboleko komunikabideek duten indarra ere ez da detaile hutsa.

Mundo Deportivo-k eguneroko sei orrialde eskaintzen dizkio Realari, *El Diario Vasco* ikaragarri saltzen da... Jende batek oso uste eta iritzi sendoak ditu, baina politikan bezala, medioetan irakurtzen dutenaren arabera mugitzen den jende asko dago. Ez dakit medioak entrenatzaile bat botatzera iritsi daitezkeen, baina bai jendea kontra jartzera, eta elur bola alda pa behera doanean oso zaila da frenatzen. Sentitzen dudana transmititzen saiatzen naiz,

“Zertarako uste duzu direla betiko lau topikoak? Hanka ez sartzeko, esan nahi ez duzuna ez esateko, zure burua babesteko”

esan behar dudana ahalik eta modu naturalean esaten, baina batzuetan taldearen interesak eta norbere burua babestu behar ditut. Gustatuko litzaidake pentsatzen dudana rirau esatea, %80an hala egiten dut, baina beti ezin da. Zertarako uste duzu direla betiko lau topikoak? Hanka ez sartzeko, esan nahi ez duzuna ez esateko, zure burua babesteko. Esaterako, ni desiratzen nago jokoari buruz hitz egiteko, orduak eta orduak emango nituzke, baina apenas galdetzen didaten. Ez dakit ez duten jokoa dominatzen, ez zaien interesatzen, edo besterik gabe, ez duen salten.

Zentzuzkoa iruditzen zaizu prentsan eta jendartearen futbolari ematen zaion lekua?

Prentsaaren negozioaz eta audientziaren gain, interesak daude mundu guztia futbolaren inguruan kateatu eta bitartean beste gauza batzuei buruz ez hitz egiteko. Jendeak eskatzen du albistegia futbolarekin hasia ala beste gai batzuk ez zabaltzeko modua da? Benetako eskaria dago, benetako gosea, ala arreta desbideratzeko komunikabideen trikimailua gara? Kontuak kontu, sistema horrela eraikita dagoenez, esaten dudana guztiak espazioa dauka, eta espazioa daukanez badirudi interesa ere baduela, baina ez da hala!

Heria kontentatzeko ogia eta zirkoa aski zirela zioten erromatarrek. Gure zirkoa futbola da, baina ez al da zirkoa ogirik gabe gelditzen hasi?

Taldean zorrak eta zorren barkatzeak albiste arruntena bezala ematen zaizkigunez onartutzat dauzkagu, baina horrek ez du esan nahi sekulako injustiziak ez direnik. Bestalde, gogoan dut Bielsaren urte zoragarri hartan, Berriatuan ostegunero sekulako parrandak antolatzen zirela, bidaia hona bidaia hara, eta jendea lanik gabe! Hemen gure ahalmenen

AQUARIUM

Carlos Blasco de Imaz Plaza, 1 • 20003 Donostia (Gipuzkoa) • Tel: 943 44 00 99
 aquariumss@aquariumss.com • www.aquariumss.com

AZKEN HITZA

Egunerokoa

“Entrenamendua baino pare bat ordu lehenago iristen naiz Zubietara. Entrenamenduaren azken detaileak lotu, lan-saioa errepasatu, medikuekin hitz egin, zelaia prestatu eta buru-belarri entrenatzen dugu. Ondoren, balorazioa egin, pultsometroak begiratu, ondorioak atera eta prentsarekikoak egiten saiatzen naiz. Bazkalostean, bideo lana egiten dugu, aurkariei buruzko txostenak lagun, partidak aztertzen ditugu, gure hutsak detektatzen eta zuzentzen saiatzen gara, eta entrenamenduak planifikatzen. Egutero 8 edo 10 ordu pasatzen ditut Zubietan, baina badakizu, gustuko tokian aldaparik ez”.

gainetik bizi izan gara, bai jendartean eta bai futboleant. Begira zer gertatu zaigun aurten guri. Txapelketa berean, astebeteko epean, kobratzen ez zutelako ez jokatzea erabaki zuten Racing-ekoak eta Bartzelonako izar aberatsak izan ditugu aurrez aurre. Ez da onargarria. Oker handi bat dago hor, akats sistemiko bat.

Berdin ikusten da zirkoa kanpotik zein barrutik?

Futbola jarraitzen duen edozeinek daki jokoak bigarren planoan geratu dela. Jokalari batek, adibidez, soldatari baino diru gehiago jasotzen du irudi eskubideetatik. Bere irudiak bere lanak baino gehiago balio du. Horrek publizitate spotak, jendaurreko agerraldiak eta konpromisoak dakartza, eta jokalariaren errendimenduan eragina edukitzeaz gain, izugarri zailtzen du entrenatzailearen lana. Zorionez, guk ez daukagu horrelako arazorik, baina beste talde askotan lehen mintzagaia da. Horregatik diot futbola askoz puruagoa dela beheko mailetan. Hor partida aurretik kafea hartzeko batzen zarenetik partida osteko tragora arte jokoak baino ez da berba egiten. Mailaz gora joan ahala, partida aurretik prentsurrekoa eman behar duzu, balizko hamaikako bat argitaratu eta partida hasi aurretik larrutzen zaituzte... Goi-mailan, jokoarekin zerikusirik ez duten gauza gehiegi daude. Negozioak gaina hartu dio jokoari. Ikusi besterik ez dago futbol programak zenbat aldatu diren azken hamar urteotan. Orain hamar urte dena zen informazioa, laburpenak, jokaldi onenak...

Orain dena da debatea, saltsa eta kontua, eta laburpena ikusi nahi baduzu gau osoa pasa behar pantaila aurrean. Negozioak balio du, eta negoziolari saltzeak ardura dio. Ados egon edo ez, ezin duzu hori gutzia existituko ez balitz bezala jokatu. Horregatik, entrenamenduak, jokalariak, taldea eta jokoak dira nire lehenetsiak, baina inguruko gutzia gure interesen arabera kudeatzen saiatzen naiz. Haizea alde jartzea ere bada nire lanaren parte.

Entrenatzaile guztiek dakizue, ordea, haizea kontra jartzean nork egiten duen lehenbizi hegan.

Kontratua izenpetzen duzun unetik gero eta gertuago daukazu botako zaituzten eguna. Zure lehenetsunetan, zure eguneroko lanean, zentratzea beste erremediorik ez duzu. Lana ondo egiteak emaitza onak lortzeko aukerak handitzen ditu eta emaitza onak denbora irabazteko balio dute. Gaur egun oso zaila da talde batean hiru urtetik gora irautea, eta hori onartzeak egunerokotasuna pasio gehiagorekin bizitzea ahalbidertzen du. Garbi daukat hau dela nire momentua, topera bizi nahi dudala, egiten dudanak asetzen nauela. Hau amaitzean zer egingo dudan? Auskalo. Dakidana da zer egin eta nora joan erabaki aurretik etxekoekin baloratuko dudala. Orain Zubietatik hogeita minutura bizi naiz, ia gauero egiten dut lo etxean, eta hala ere alabatxoak beti egon nahi du nirekin, emaztearentzat ez da beti erraza... Oso kontutan hartzen ditudan hutsuneak dira. Futbola izugarri gustatzen zait, futbol munduan ikusten dut nire burua, baina bizitza ez da futbola bakarrik. ■

